

बागमतीमा कांग्रेसको किचलो

बानियाँलाई विश्वासको मतमा अप्ठेरो पाउँ बहादुर

- नवनिर्वाचित मुख्यमन्त्री इन्द्रबहादुर बानियाँले मंगलबार प्रदेशसभामा विश्वासको मत लिने
- ११० सदस्यीय बागमती प्रदेशमा बानियाँलाई सरकार जोगाउन ५६ मतको खाँचो
- एमालेको २७ र कांग्रेसको ३७ मत जोड्दा ६४ मत पुग्ने, तर बहादुरसिंह लामापक्षका १४ सांसदले 'फ्लोर क्रस' गरे ४९ मतमात्र पाउने
- आफ्नै दलबाट अप्ठेरोमा परेका बानियाँको मुख्यमन्त्री पद संकटमा

बहादुरसिंह लामापक्षले मन्त्रिपरिषद्मा सम्मानजनक हिस्सा खोज्दै सामूहिक राजीनामाको चेतावनी दिएपछि बानियाँ अप्ठेरोमा परेका हुन्। यसअघि मुख्यमन्त्री रहेका लामाले आफ्नो पद धरापमा परेपछि गोविन्द लम्साल, माया श्रेष्ठ र गीता गुरुङलाई मन्त्री नियुक्तिको तयारी गरेका थिए। तर प्रदेश प्रमुख दीपकप्रसाद देवकोटा विरामी भएर उपचारका लागि अस्पताल भर्ना भएपछि तीन मन्त्रीको नियुक्ति रोकिएको थियो।

यी तीन जनालाई सरकारमा सहभागी गराउनुपर्ने मागसहित लामापक्षले चेतावनी दिएको हो। साउन ९ मा लामाविरुद्ध बानियाँकै नेतृत्वमा २१ सांसदले कांग्रेस

संसदीय दलमा अविश्वास प्रस्ताव दर्ता गराएका थिए। त्यसपछि साउन १३ गते अविश्वासको प्रस्तावमाथि मतविभाजन हुँदा अविश्वास प्रस्तावको पक्षमा २२ र विपक्षमा १५ मत परेपछि लामाले दल नेताको हैसियत गुमाएका थिए। भोलिपल्टै साउन १४ गते दलको नेता चयनका लागि भएको निर्वाचनमा लामा पराजित भए। यद्यपि, उनले संविधान देखाउँदै मुख्यमन्त्रीबाट राजीनामा नदिने अडान लिए।

त्यसपछि सभापति शेरबहादुर देउवाले आफ्नो निवास वृहद्नीलकण्ठ डाकेर लामालाई राजीनामा दिन निर्देशन दिएका थिए।

► क्रमशः पृष्ठ २ मा

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- बागमती प्रदेशका नवनिर्वाचित मुख्यमन्त्री इन्द्रबहादुर बानियाँले भोलि (मंगलबार) प्रदेशसभामा विश्वासको मत लिँदै छन्। विश्वासको मत लिँदै गर्दा बानियाँ आफ्नै दल कांग्रेसबाट अप्ठेरोमा पर्ने भएका छन्।

भूमि विधेयकको मस्यौदा तयारीमा मन्त्रालयको बदमासी

सांसदहरूको विरोधपछि समितिबाट अलग पारित

- विधेयकको प्रतिवेदन मस्यौदामा मन्त्रालयले आफूखुसी गरेको खुलासा
- सांसदहरूको विरोधले समिति बैठक स्थगित, मंगलबार पुनः बस्ने
- कतै शीर्षक त कतै कानुनी व्यवस्थाको भाषा नै परिवर्तन
- मन्त्रालयलाई संसदीय समितिमा विधेयकउपर भएको छलफलको प्रतिवेदन मस्यौदा तयार गर्ने अधिकार दिन नहुनेमा जोड
- शब्दजालमा सांसदलाई पार्ने प्रयास नगर्न मन्त्रालयलाई चेतावनी

जेबी योजन

काठमाडौं- भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालयले भूमिसम्बन्धी केही नेपाल ऐन संशोधन गर्न बनेको विधेयकको प्रावधानमा हेरफेर गरेको खुलेको छ। मूल आशय नै परिवर्तन हुनेगरी केही शीर्षक परिवर्तन गरेको

प्रतिनिधिसभाअन्तर्गतको कृषि, सहकारी तथा प्राकृतिक स्रोत समितिको आइतबार बसेको बैठक।

पाइएको भन्दै संसदीय समितिमा विरोध भएको हो। 'कुलिङ अफ प्रिरीड'लाई निष्प्रभावी बनाउनेगरी संघीय निजामती सेवा विधेयकको प्रावधानमा अनधिकृत हेरफेर प्रकरण सेलाउन नपाउँदै भूमि व्यवस्था मन्त्रालयले समितिमा छलफल भएभन्दा फरक शब्द र शीर्षक दिएर प्रतिवेदन तयार गरेको देखिएको हो। यसप्रति सांसदहरूले गम्भीर आपत्ति जनाएका छन्। अबदेखि मन्त्रालयलाई प्रतिवेदन

तयार गर्ने जिम्मा दिन नहुनेसम्मका आवाज सांसदहरूले उठाए। सांसदहरूकै विरोधले आइतबार भूमि विधेयक प्रतिनिधिसभाअन्तर्गतको कृषि, सहकारी तथा प्राकृतिक स्रोत समितिको बैठकबाट पारित हुन सकेन। समिति सभापति कुसुमदेवी थापाले थप अध्ययनका लागि भन्दै यही २७ गते बस्नेगरी बैठक स्थगित गरिन्। विधेयकउपर संसदीय समितिमा छलफल भएर जे टुंगो लागेको थियो, त्यहीअनुसार प्रतिवेदन बनेको भए

धेरै माननीय सदस्यहरूको धारणा अध्ययनका लागि समय चाहियो भन्ने रह्यो। मन्त्रालयले तयार पारेको मस्यौदाको सम्बन्धमा र भाषा मिलाउनुपर्नेलागतका विषयमा माननीयहरूले अध्ययन गरेर आउनेगरी समितिको बैठक स्थगित गरियो।

► **कुसुमदेवी थापा**
सभापति, कृषि सहकारी तथा प्राकृतिक स्रोत समिति

आइतबार नै समितिबाट पारित गर्ने कार्यसूची थियो। तर, त्यसो भएन। भूमिसम्बन्धी प्रचलित ऐनको दफा १२ छ को शीर्षकमा 'स्वीकृत गराउनुपर्ने' भन्ने छ। मन्त्रालयले तयार गरेको प्रतिवेदनको मस्यौदामा 'स्वीकृत प्रतिवेदन पेस गर्नुपर्ने' भनिएको छ।

► क्रमशः पृष्ठ २ मा

सन्दर्भ: वैदेशिक रोजगार

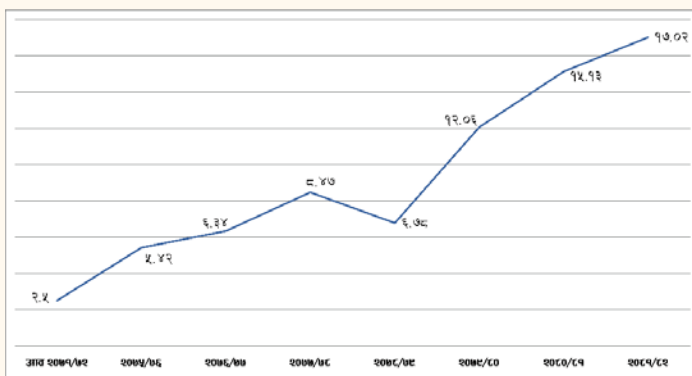
बदलिँदै वैदेशिक रोजगारीको 'ट्रेण्ड'

खाडी मुलुक र मलेसिया जाने घट्दै, अन्य मुलुकमा बढ्दै

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- वैदेशिक रोजगारीमा जाने नेपाली युवाहरूको प्रमुख गन्तव्य रहेको खाडी मुलुक र मलेसिया जानेहरूको संख्या क्रमशः घट्नु थालेको छ। विगतमा अधिकांश युवाहरू खाडीका साउदी अरब, संयुक्त अरब इमिरेट्स (युएई), कतार, ओमान, कुवेत र बहराइन तथा मलेसिया जाने गरेकामा पछिल्ला वर्षहरूमा यी मुलुकमा युवाहरूको आकर्षण घट्दै गएको तथ्यांकमा देखिन्छ।

वैदेशिक रोजगार विभागको तथ्यांकअनुसार आर्थिक वर्ष २०७१/७२ मा छ लाख ६५ हजार ३९३ जना वैदेशिक रोजगारीमा जाँदा छ लाख ४८ हजार ७११ जना खाडीका छ बटा मुलुक र मलेसिया गएका थिए। यो संख्या संस्थागत, व्यक्तिगत र पुनः श्रम स्वीकृति लिएर जानेहरूको हो। यी बाहेकका मुलुक जानेहरू १६ हजार ६८२ जना अर्थात् २.५० प्रतिशतमात्र थिए। जर्बाकि, १० वर्षपछि अर्थात् आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा आइपुग्दा यो संख्या बढेर १७.०२ प्रतिशत पुगेको छ। उक्त आवमा आठ लाख ३९ हजार २६६ जना रोजगारीमा जाँदा यी सात मुलुकबाहेकका देशमा एक लाख ४२

आर्थिक वर्ष २०७१/७२ देखि २०८१/८२ मा खाडी र मलेसियाबाहेकका मुलुकहरूमा वैदेशिक रोजगारीमा जान श्रम स्वीकृति लिएका नेपालीहरूको संख्या (प्रतिशतमा)।

स्रोत: वैदेशिक रोजगार विभाग

हजार ८५० जना गएका छन्।

विगतमा वर्षहरूको तथ्यांक हेर्दा यस्तो संख्या क्रमशः बढेको देखिन्छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा रोजगारीमा गएका पाँच लाख आठ हजार ८२८ जनामध्ये २७ हजार ६०१ अर्थात् ५.४२ प्रतिशतले यी सात मुलुकबाहेकका देशमा जान श्रम स्वीकृति लिएका थिए। त्यस्तै आव २०७६/७७ मा तीन लाख ६८ हजार ४३३ जना रोजगारीमा गएकामध्ये २३ हजार ३७५ अर्थात् ६.३४ प्रतिशत, २०७७/७८ मा गएका

एक लाख ६६ हजार ६९८ जनामध्ये १४ हजार १२४ अर्थात् ८.४७ प्रतिशत, २०७८/७९ मा गएका छ लाख ३० हजार ९० जनामध्ये ४२ हजार ७४१ जना अर्थात् ६.७८ प्रतिशत अन्य मुलुक गएका थिए।

आव २०७९/८० मा यस्तो संख्या लगभग दोब्बरले बढ्दै भएको थियो। उक्त वर्षमा गएका सात लाख ७१ हजार ३२७ जनामध्ये ९३ हजार अर्थात् १२.०६ प्रतिशतको रोजगार गन्तव्य उक्त सात मुलुकबाहेकका

देशहरू बनेका थिए। त्यस्तै आव २०८०/८१ मा गएका सात लाख ४१ हजार २९७ जनामध्ये एक लाख १२ हजार १६२ जना अर्थात् १५.१३ प्रतिशत अन्य मुलुक गएका छन्।

केही वर्षयता रोजगारीमा जाने युवाहरूले खाडीबाहेकका मुलुक रोजन थालेका छन्। युरोपका रोमानिया, क्रोएसिया, माल्टा, जोर्डन, पोर्चुगल, पोल्याण्ड, अफ्रिकी मुलुक मोरिसस, एसियाका जापान, माल्दिव्सलागतका मुलुक जानेहरू बढेका छन्। उदाहरणका लागि आव २०७५/७६ मा चार हजार २६४ जना रोजगारीका लागि जापान गएका थिए भने गत आवमा २३ हजार ७१ जना जापान गएका छन्। रोमानिया र क्रोएसियामा त सबैभन्दा बढी नेपाली आप्रवासी श्रमिक कार्यरत रहेको त्यहाँको हालसालैको सरकारी तथ्यांक छ।

'अब मध्यपूर्व जानेहरू पाउने कठिन हुने'

अबको पाँच वर्षपछि मध्यपूर्व जानेहरू पाउने कठिन हुने नेपाल वैदेशिक रोजगार व्यवसायी संघका अध्यक्ष भुवनसिंह गुरुङले बताए। 'पहिला पो धेरै छोरछोरी हुन्थे र साउदी, कतार पठाउँथे।

► क्रमशः पृष्ठ २ मा

जनहितमा जारी सन्देश

सुरक्षित रहौं
रोकथाम गरौं
नियन्त्रण गरौं

डेङ्गी रोग डेङ्गी भाइरसबाट संक्रमित एडिज जातको लामखुट्टेको टोकाईबाट मात्र सर्दछ।

थोरै मात्र पानी जम्मा भएको भोडामा पनि यो लामखुट्टेले फुल पाउँछ र यसको वृद्धि विकास हुन्छ।

डेङ्गीको लक्षणहरू उच्च ज्वरो आउनु, जोर्नी र मांशपेशीहरू, आँखाको गेडी र टाउको बेस्सरी दुख्नु, शरीरमा राता बिमिराहरू आउनु, वाकवाकी लाग्नु वा वान्ता हुनु आदी हुन्।

डेङ्गीबाट बच्ने उपायहरू

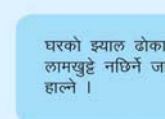
एडिज जातको लामखुट्टेले दिनको समयमा टोक्दछ। त्यसमाथि पनि विहान र साँझको समयमा टोक्ने सम्भावना बढी भएकोले सो समयमा थप सचेत हुने।

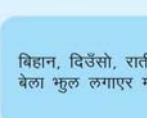
आफ्नो घर वरिपरि, कार्यस्थल र सार्वजनिक ठाउँहरूमा पानी जम्न नदिने। पानी राख्ने भोडालाई लामखुट्टे नछिर्ने गरि राख्ने छपेर राख्ने।

दिउँसो पनि लामखुट्टे भगाउने घुप बाल्ने र लामखुट्टेको टोकाईबाट बच्ने मलम लगाउने।

घरको ड्याल ढोकामा लामखुट्टे नछिर्ने जाली हाल्ने।

बिहान, दिउँसो, राती जुनसुकै बेला मुल लगाएर मात्र सुत्ने।

पुरै शरीर ढाक्ने लुगा लगाउने।

लामखुट्टेले फुल पार्ने सवने संभावित घर भित्र र वरपरका पानी जमेको ठाउँहरू र पानी राख्ने भाडाहरू खोजी खोजी सफा गरी र लामखुट्टेको फुल नष्ट गरी।

प्रभाव दैनिक

www.prabhabonline.com

प्रभाव पब्लिकेसन प्रा.लि.
काभ्रे-३, सिफल, काठमाडौं

सुलभ मूल्यमा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको

निः सन्तानपन सम्बन्धी उपचार

हार्दिक आई.भि.एफ. सेन्टर
सिनामंगल ८, काठमाडौं

01-5917982, 9802352811

अधिया खेतीमै निर्भर छ भूमिहीन परिवार

■ राजेन्द्रप्रसाद पनेरु

कञ्चनपुर- शुक्लाफाँटा नगरपालिका-८ नौखरीका कान्छा चौधरी बिहान सबेरै हलो बोकेर निस्कन्छन्, तर त्यो हलो उनी आफ्नै खेत जोत्न होइन। छिमेकीको अधिया-बटैयामा बनाएको खेतवारी जोत्नका लागि हो। उनीसँग घरबासका लागिमात्रै जग्गा छ। त्यस जग्गाले परिवारको वर्षभरिको खानाको जोहो नहुने भएपछि अधिया-बटैयामा जग्गा कमाउँदै आएका छन्। उनीजस्तै अधिया-बटैयामा खेती गर्ने नगरपालिकामा दर्जनौँ किसान छन्।

जो जीविका चलाउनकै लागि अधिया अर्थात् बटैयामा खेती गर्दै आएका छन्। बटैयामा खेती गर्ने किसानले र जग्गाधनीले उत्पादन भएको अन्न आधाआधा बाँडेर लिने गरेका छन्। जसका लागि जग्गाधनीले जग्गासँगै सिँचाइका लागि पानी निःशुल्करूपमा उपलब्ध गराउँछन्। अधिया लगाउनेले खेत जोत्छन्। खेती लगाउँछन्, काट्छन्, वाली पाकेपछि भित्र्याउने जिम्मा पनि अधिया गर्नेकै हुने कान्छा बताउँछन्।

तर जोले कार्यबाहेक थ्रेसिङ गर्दा लाग्ने खर्च, मलखाद, विपादी, बीउबिजनलगायतको खर्च अधिया बनाउने र जग्गा धनिले आधा-आधा बेहोर्छन्। जग्गा थोरै हुँदा वर्षभरि खान नपुग्ने परिवारले अधिया खेती

लगाउने गरेका छन्। अधिया खेती गर्ने कार्य भने धेरै वर्षअघिदेखि चल्दै आएको छ। अधियामा खेती गरेर जग्गाधनी र खेती लगाउने व्यक्ति गरी दुई परिवारको जीविका चल्ने गरेको कलेशु चौधरीले बताए। उनका अनुसार अधिया लगाउने जोताहा किसानलाई जग्गाधनीले पहिला घरको काममा पनि लगाउने गर्दथे। त्यसका लागि अधिया माग्न जाँदा नै मौखिकरूपमा करार गर्नुपर्दथ्यो। बदलिँदो परिवेशअनुसार हाल अधिया लगाउने व्यक्तिले जग्गाधनीको घरायसी काम भने गर्नुपर्दैन। त्यो चलन हटेको छ।

‘कसैले स्वाविवेकले काम गरे भने त्यो बेग्लै कुरा हो,’ कलेशुले भने, ‘पुरानो चलन हटेको छ, मौखिकरूपमा विश्वासका आधारमा हाल काम हुने गरेको छ, अधिया लगाउने र जग्गाधनीबीच भने कुनै लिखित सम्झौता हुने गरेको छैन।’

जग्गाधनीले अधिया लगाउने किसानले खेती राम्ररी नलगाए वीचमै छुटाउने कार्य हुँदै आएको राष्ट्रिय भूमि अधिकार मञ्च नेपाल सुदूरपश्चिम प्रदेश सचिव रामबहादुर चुनाराले बताए। त्यस कार्यले अधियामा जीविका चलाउने परिवार भने समस्यामा पर्ने गरेको उनी बताउँछन्। मञ्चले संकलन गरेको तथ्यांकअनुसार नगरपालिकामा खेती गर्ने जमिन थोरै

छ। जमिनमा आश्रित जनसंख्या अत्यधिक छ। नगरपालिकाको कुल १६२.७५ वर्गकिलोमिटर क्षेत्रफलमध्ये केवल ८.४२ वर्ग किलोमिटर (५.१७ प्रतिशत) जमिनमात्रै खेतीयोग्य छ। बाँकी सबै क्षेत्रमा वन, वस्ती, सडक, खोलाताला, धार्मिक क्षेत्र र अन्य प्रयोगको जमिन रहेको छ। नगरपालिकामा १२ हजार ५८ घरधुरीमध्ये ८२८ परिवारसँग अर्भक पनि आफ्नो नाममा जग्गा छैन। पुरुषको जग्गामा स्वामित्व ९४ प्रतिशत छ भने महिलाको नाममा ५.८ प्रतिशत जग्गाको स्वामित्व छ। लैंगिक समानताका चर्का कुरा गरिए पनि व्याहारमा भने महिलाको सम्पत्तिमाथिको अधिकार सीमित रहेको मञ्चका सचिव चुनारा बताउँछन्।

उनका अनुसार अधिया खेती गर्ने भूमिहीनहरूमध्ये धेरैजसो दलित, सुकुम्बासी र आदिवासी जनजाति समुदायका व्यक्तिहरू रहेका छन्। जसले पुस्तौँदेखि अरुको जमिनमा अधिया जग्गा कमाउनका लागि पसिना वगाइरहेका छन्। ‘हामी पुर्खौँदेखि अरुको जमिन जोत्दै आएका छौँ,’ गोरे दमाईले भने, ‘आफ्नो नाममा जग्गा छैन अरुकै भरमा जीविका चल्दै आएको छ।’

भूमि अधिकार मञ्चका अनुसार, हालसम्म नगरपालिकाबाट ११ हजार ८५४ अव्यवस्थित बसोबासी, २१५ भूमिहीन दलित र १४८

सुकुम्बासीले जग्गा स्वामित्वका लागि भूमिसम्बन्धी समस्या समाधान आयोगमा निवेदन दिएका छन्। निवेदन दिएकामध्ये केही वडाका अव्यवस्थित बसोबासीको जग्गा नापजाँचको कार्य भएको छ भने केही हुने कममा रहेको छ। भूमिहीन दलित र सुकुम्बासीले निवेदन दिए पनि कुनै पनि कार्य अगाडि बढ्न सकेको छैन।

जग्गामा खेती लगाए पनि वर्सोत आउने बाढीले शुक्लाफाँटाका किसानलाई सास्ती दिने गरेको छ। बाढीकै कारण लगाइएको खेती डुबान र कटानका कारण प्रतिवर्ष प्रभावित हुने गरेको छ। जलवायु परिवर्तनको असरका कारण बेमौसमी वर्ष हुँदा खेती भित्र्याउन नपाउँदै कुनै वर्ष खेतमै धान, गहुँलगायतका बालीमा नोक्सानी बेहोर्नुपर्ने अवस्था रहने मञ्चकी सुदूरपश्चिम अध्यक्ष नन्ददेवी जोशीले बताइन्। उनका अनुसार अघिल्लो दुई वर्षमामात्रै नगरपालिकाका आठभन्दा बढी परिवार बाढी र डुबानले प्रत्यक्ष प्रभावित भएका थिए। ‘जसबाट सबैभन्दा बढी मार अधिया जग्गा कमाउने जोताहा किसानलाई पर्ने गरेका छन्,’ उनले भनिन्, ‘जसमा भूमिहीन दलित, सुकुम्बासी परिवारका व्यक्तिहरू समस्यामा पर्ने गरेका छन्।’ रासस

जुम्लामा गाईजात्रा | जुम्ला सदरमुकाम खलंगाबजारमा आइतबार निकालेको सांस्कृतिक भाँकीसहितको गाईजात्रा। तस्विर: विजय रावत/रासस

वर्षासँगै सुक्खा संकटग्रस्त मधेस प्रदेशमा धमाधम रोपाइँ

■ हिमाल लम्साल

वीरगञ्ज (पर्सा)- पर्साका सुखुवाप्रसीनी गाउँपालिका-२ का किसान शम्भुप्रसाद यादवलाई १० दिन अघिसम्म मधेस प्रदेशमा देखिएको सुक्खाग्रस्त खडेरीका कारणले सबै खेतमा धान रोप्न पाइँदैन कि भन्ने चिन्ता थियो। तर, पछिल्लो साता यहाँ परेको अकाशेपानीका कारण उनले सबै खेतमा धान रोपिसके।

‘अकाशेपानी पर्नु अघि नै साढे नौ विघामा जेनतेन रोपाइँ गरिसकेका थियौँ, तर डेढ विघामा लगाएको चैते धान भित्र्याउन ढिला भएकाले रोपाइँ गर्न सकेका थिएनौँ,’ उनले भने, ‘एक सातायता यहाँ दिनहुँजसो पानी परेसँगै बाँकी खेतमा पनि धान रोपेका

छौँ।’ उनले ढिलै भए पनि अकाशेपानी परेपछि यहाँका किसान उत्साही भएको बताए। ‘एक त चैतेधान भित्र्याउने ढिलो भयो, अर्कोतर्फ नियमित बिजुली नआउँदा पनि बोरिङमार्फत पानी निकालेर रोप्न गाह्रो भयो,’ उनले भने। मधेस प्रदेश कृषि विकास निर्देशनालयका वरिष्ठ बागवानी विकास अधिकृत प्रदीपकुमार यादव मधेस प्रदेशमा अकाशेपानी परेसँगै धान रोपाइँ धमाधम भइरहेको बताए। ‘यही साउन १६ गतेसम्म मधेस प्रदेशमा तीन लाख ७२ हजार ६४५ हेक्टरमध्ये ५७.२७ प्रतिशतमामात्रै धान रोपाइँ भएको थियो, पछिल्लो एक सातामा थप १९.२७ हेक्टरमा धान रोपाइँ भएको छ,’ वरिष्ठ बागवानी अधिकृत यादवले भने। निर्देशनालयका अनुसार यही साउन २३

गतेसम्म मधेस प्रदेशमा आठ जिल्लामा कुल ७६.५४ प्रतिशत अर्थात् दुई लाख ८५ हजार २३४ हेक्टर क्षेत्रफलमा धान रोपाइँ भएको छ। सबैभन्दा धेरै बारामा ९५ प्रतिशत, पर्सामा ९२ प्रतिशत र रौतहट जिल्लामा ८५.९ प्रतिशत धान रोपाइँ भएको छ। सर्लाहीमा पनि ७५ प्रतिशत, धनुषामा ७० प्रतिशत, महोत्तरीमा ६१.५ प्रतिशत, सप्तरीमा ७० प्रतिशत र सिरहामा ७० प्रतिशतमामात्रै धान रोपाइँ भएको छ। कृषि ज्ञान केन्द्र पर्साका प्रमुख रामजीवन ठाकुरले अकाशेपानी परेपछि पर्सामा धान रोपाइँ अन्तिम चरणमा पुगेको बताए। उनले भने, ‘पानी परेपछि धान रोपाइँ राम्रो भएको छ, केही दिनसम्म नियमित पानी परे धान रोपाइँमा थप सहज हुन्छ।’ रासस

Sudur Paschim Province Government

Ministry of Land Management, Agriculture & Cooperatives

Directorate of Livestock and Fisheries Development

Fisheries Development Center

Geta, Kailali

Invitation For The Electronic Bids

Date of Publication:11thAugust, 2025 (2082/04/26 B.S.)

1. Fisheries Development Center Geta, Kailali invites electronic bids from eligible bidders for the **Procurement, Supply and Delivery of Readymade Fish Feed and Raw Materials for Broodstock Management and Fish Seed Production**under National Competitive Bidding procedures specified in Public Procurement Act and Regulations.

S. N.	Contract Identification Number	Description of Work	Bid Security (NRs)	Bid Document Price (NRs)	Remarks
1.	FDC/NCB/2082/083/G1	Procurement, Supply and Delivery of Readymade Fish Feed and Raw Materials for Broodstock Management and Fish Seed Production	1,80,500/-	3000/-	Hard Copy Not Acceptable

2. Eligible Bidders may obtain further information and inspect the Bidding Documents at Fisheries Development Center, Geta, Kailali, Email: fdckailali@gmail.com, Phone no. +977-091-575120, 9858480226 or may visit PPMO e-GP system www. bolpatra.gov.np/egp.

Office Chief

गण्डकी गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

भुम्लीचोक, गोरखा

गण्डकी प्रदेश, नेपाल

शिलबन्दी दरभाउपत्र स्वीकृत गर्ने आशयको सुचना

प्रकाशित मिति : २०८२/०४/२६

प्रस्तुत विषयमा यस कार्यालयको मिति २०८२/०४/०८ गते विधुलिय माध्यम (E QUOTATION) एवं प्रभाव दैनिक पत्रिकामा प्रकाशित सुचना बमोजिम पर्न आएका दरभाउपत्रहरू मध्ये देहायका दरभाउपत्र न्युनतम मुल्यांकित सारभुत रुपमा प्रभावग्राही भई गण्डकी गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयको बोलपत्र मुल्यांकन समितिको मिति २०८२/०४/२५ को निर्णयानुसार स्वीकृतीका लागि छनौट गर्ने निर्णय भएको हुँदा सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को दफा २७ उपदफा (२) एवं गण्डकी गाउँपालिकाको सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०७७ को नियम ६३ बमोजिम सबै दरभाउपत्रदाताहरूको जानकारी समेतका लागि यो ७ दिने आशयको सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

तपसिल

क्र.स.	ठेक्का नं.	कामको विवरण	स्वीकृतीको लागि छनौट भएको फर्मको नाम	कबोल अंक (मुल्य अभिवृद्धि कर समेत)
१	GRM/SERVICE/SQ/01/2082/83	Procurement Of Service For Publishing News On National Daily Newspaper (A-Grade) (सूचना प्रकाशन गर्दा राष्ट्रियस्तरको क वर्गको देशैभर पुग्ने विभिन्न पत्रिकामा कार्यालयले भने अनुसार आलोपालो गरेर सूचना प्रकाशन गर्नुपर्नेछ।)	जिरो मिडिया प्रा.लि. काठमाडौँ	८८.५९/- (प्रति सिरी)

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

बुटवलमा मनाइयो गाईजात्रा

■ प्रभाव संवाददाता

बुटवल- दिवंगत आफन्तहरूको सम्झनामा बुटवलमा गाईजात्रा पर्व आफ्नै रीति र परम्पराअनुसार मनाइएको छ। यस अवसरमा मानिसहरू विभिन्न भेषभूषामा सिंगारिएर बाजा-गाजा, भजनकीर्तनसहित बुटवल बजार परिक्रमा गराई मठमन्दिर दर्शन गरेका थिए। नेवा:पुचले दिएको जानकारीअनुसार बुटवलमा २६ परिवारले गाईजात्रा पर्वका अवसरमा आफन्तहरूलाई सम्झिएका छन्। यस अवसरमा बुटवल वडा नम्बर १ निमचोकमा नेवा:पुचले आयोजना गरेको प्रसाद वितरण कार्यक्रममा उनीहरू सहभागी भएका थिए। उनीहरूले यस क्षेत्रमा रहेको नासोदेव र गणेश मन्दिरमा दर्शन गरी प्रसाद ग्रहण गरेका थिए। दिवंगत आफन्तहरूलाई

सम्झ्दै उनीहरूले गाईजात्रा निकालेका थिए।

नेवा:पुच समाजकी गाईजात्रा कार्यक्रम संयोजक पुत्ला श्रेष्ठले यो पटक नेवापुचमा २६ परिवार गाईजात्रामा सहभागी भएको जानकारी दिइन्। उनले प्रताप मल्लको पालादेखि नै यो प्रचलन

चलिआएको बताइन्। नेवा:पुच बुटवलका अध्यक्ष काजीमान श्रेष्ठले गाईजात्रा पर्व मृत आफन्तको सम्झनामा परम्परादेखि मनाउँदै आए पनि बुटवलमा नेवा:पुच समाजले २०५७ सालदेखि व्यवस्थितरूपमा मनाउन सुरु गरेको बताए।

युएडमा रोजगार

कम्पनी : BURJ AUCKLAND BUILDING CLEANING SERVICES

तुहाँ स्वीकृति मिति : २०८२/०४/२४

LU. 328860

चलायौ बि. ६०४४३६००

क्र.स.	कार्यवाहीको पद	आवश्यक तथ्या	आवश्यक तथ्या	आवश्यक तथ्या	आवश्यक तथ्या	आवश्यक तथ्या	आवश्यक तथ्या	आवश्यक तथ्या	आवश्यक तथ्या
१	Mason	3	0	1500	५७.१७३	५७.१७३	५७.१७३	५७.१७३	५७.१७३
2	Steel Fixer(3 Yr Experience)	3	0	1500	५७.१७३	५७.१७३	५७.१७३	५७.१७३	५७.१७३
3	Subtender Carpenter	3	0	1500	५७.१७३	५७.१७३	५७.१७३	५७.१७३	५७.१७३

उत्तरदाताको हस्ताक्षर: संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

संस्थाको कार्यालय काठमाडौँमा मिति: २०८२ अक्टो १८ गते (18th Aug. 2025) मा हुनेछ।

<

आशान्त शर्मा निर्देशित फिल्म 'ताराहरू'को ट्रेलर सार्वजनिक भएको छ । ट्रेलरमा मध्यम वर्गीय परिवारले काठमाडौँमा गर्नुपरेको संघर्षको कथा प्रस्तुत गरिएको छ । श्रीमान श्रीमतीको सम्बन्धको कथामा आधारित चलचित्रको मुख्य भूमिकामा निर्देशक आशान्त शर्मा, मेनुका प्रधान र मिरा खड्कालगायतको अभिनय देखिन्छ । यी तीन जनाको त्रिकोणात्मक सम्बन्ध ट्रेलरमा देखिन्छ । यो चलचित्र आगामी भदौ ६ गतेदेखि प्रदर्शनमा आउने छ ।

सोमबार, २६ साउन, २०८२ (Monday, 11 August 2025)

मैथिली चलचित्रः

दर्शक छन्,

चलचित्र छैनन्

■ धर्मेन्द्र भट्ट/नेहरूराज कार्की

काठमाडौँ- नेपालको सांस्कृतिक र भाषिक विविधताले यहाँको चलचित्र उद्योगलाई समृद्ध बनाउने सम्भावना बोके पनि त्यसअनुसारको उपलब्धि भने प्राप्त हुन सकेको छैन । नेपाली भाषाबाहेक अन्य स्थानीय भाषामा चलचित्र निर्माणको संख्या नेपालमा निकै न्यून छ । विशेषगरी मधेश प्रदेशमा चलचित्र भवनको संख्या उल्लेख्य छ, तर स्थानीय भाषाका चलचित्र बन्न नसक्दा तिनले राम्रो व्यवसाय गर्न सकेका छैनन् । स्थानीय रूपमा बोलिने मैथिली भाषामा चलचित्र निर्माण नभएपछि अन्य भाषाका चलचित्रको दबदबा त्यहाँ पाइएको छ ।

मैथिली भाषा नेपालको दोस्रो सबैभन्दा धेरै बोलिने भाषा हो, तर सांस्कृतिक र साहित्यिक समृद्धिको वावजूद चलचित्र निर्माण क्षेत्रमा भने यो भाषा पछाडि परेको छ । यसको कारण र सम्भावनाबारे साहित्यकार, नाट्यकर्मी र चलचित्रकर्मीहरूले विभिन्न दृष्टिकोण प्रस्तुत गरेका छन् । साहित्यकार, कलाकार तथा गीतकार धीरेन्द्र प्रेमर्षिका अनुसार मैथिली भाषामा नेपाली वा भोजपुरीजस्तो व्यावसायिक र पूर्णतयारीका साथ चलचित्र निर्माण भएको छैन । नेपालमै बस्ने गरेका चलचित्रहरू रहर वा सानो बजेटमा तयार हुन्छन् । मैथिली भाषाका चलचित्र निर्माणमा प्रोत्साहन देखिएको छैन ।

'केही स-साना 'भिडियो' चलचित्रहरू बनेका छन्, तर व्यावसायिक रूपमा निर्माण गरिने चलचित्र बनेका छैनन् । यहाँ आँट गरेर लगानी गर्ने लगानीकर्ताको अभाव छ । भाषा, साहित्य र समुदायप्रति दायित्व बोध गर्ने व्यक्तिहरूको कमीले मैथिली चलचित्र अगाडि बढ्न सकेको छैन,' उनले भने । मैथिली भाषामा निर्माण हुने चलचित्र मिथिलाको कथा र संस्कृतिलाई समेट्दै सीमित बजेटमा तयार हुन सके विस्तारै बजार बढ्ने र चलचित्रप्रति आकर्षण बढ्ने साहित्यकार भन्ने बताए ।

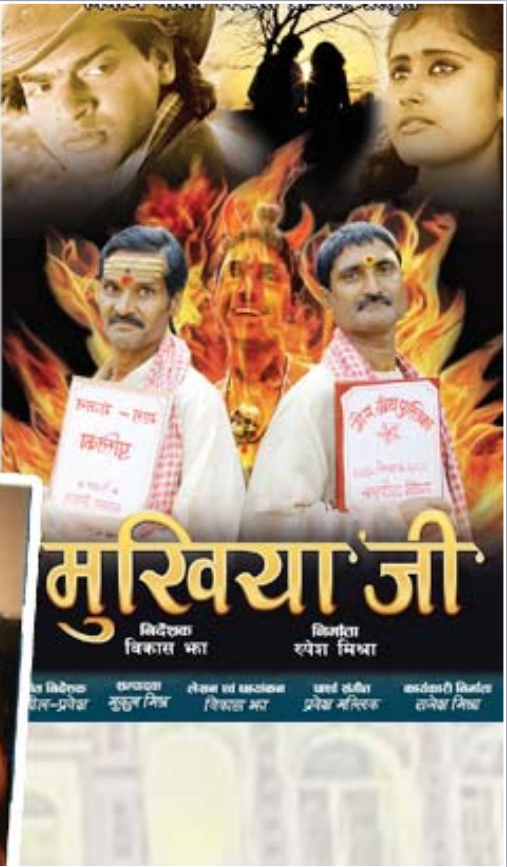
तराईमा चलचित्रको बजारको सम्भावनालाई 'सस्ता जिनगी महग सेनुर'जस्ता चलचित्रले पहिले प्रस्ट्याइसकेको पत्रकार तथा मैथिलीका प्राध्यापक श्यामसुन्दर शशीले स्मरण गरे । उनका अनुसार सन् १९९९ मा प्रदर्शन भएको उक्त मैथिली चलचित्रले तराईका चलचित्र भवनमा महिनाौं प्रदर्शन भएर व्यासायिकरूपमासमेत राम्रो आर्जन गरेको थियो । चलचित्रको भाषामा उक्त समयमा उक्त चलचित्रलाई 'ब्लकबस्टर' भनिएको थियो ।

'महिनासम्म प्रदर्शन भएको चलचित्र हेर्न दर्शकहरू ट्याक्टर, टायर गाडा चढेर चलचित्र भवनसम्म पुगेका थिए । त्यतिबेला भारतीय ठूला चलचित्रको बजारलाई समेत यसले प्रभावित गरेको थियो । चलचित्र भवनबाट अन्य भाषाका चलचित्र विस्थापित भएका थिए तर त्यो सम्भावनाले पनि स्वदेशी चलचित्र निर्माणलाई प्रोत्साहित गर्न सकेन,' मधेश आससञ्चार प्राधिकरणका पूर्वअध्यक्ष साहित्यकार श्यामसुन्दर यादवले भने । सुरलीधरले निर्देशन गरेको चलचित्र 'सस्ता जिनगी महग सेनुर' भारतीय कम्पनीले निर्माण गरेको भए पनि नेपालमा प्रदर्शन अधिकार निर्देशक स्वयंले लिएका थिए । तर, त्यसपछिका प्रयासहरूले सफलता पाउन नसकेको उनको भनाइ छ ।

मिथिला क्षेत्रका चर्चित गायक रंगकर्मी सुनीलकुमार मल्लिकका अनुसार, 'मैथिलीभाषी क्षेत्रमा मैथिली चलचित्रको बजार ठूलो छ, तर यहाँका प्राविधिक र दक्ष जनशक्ति स्थानीय स्तरमा अवसरमा उपलब्ध नहुँदा काठमाडौँ वा मुम्बईतिर पलायन हुने क्रम जारी छ । यसले मैथिली चलचित्र निर्माणमा ठूलो चुनौती थपिएको छ ।' उनका अनुसार भाषा अभियन्ता, साहित्यप्रेमी वा कलाकारको प्रयास रहरमामात्र सीमित छ । व्यावसायिकरूपमा अगाडि नबढेसम्म मैथिली चलचित्रले दर्शक तान्न सक्दैन । नाट्यकर्मी कलाकार रमेशरञ्जन भट्टाका अनुसार विशेषगरी वीरगञ्जदेखि राजविराजसम्मको भूभागमा मैथिली भाषी समुदायको बाक्लो उपस्थिति छ । यति ठूलो बजार भएर पनि मैथिली चलचित्रको निर्माण न्यून हुनुमा आर्थिक, सामाजिक र प्राविधिक कारणहरू जिम्मेवार छन् । यद्यपि, भन्ना मैथिली चलचित्रको भविष्यप्रति आशावादी छन् ।

'केही छोट्टा चलचित्रहरू (लघु चलचित्र, डकुमेन्ट्री) बनेका छन्, तर ठूला व्यावसायिक चलचित्रहरू बन्न नसक्दा यहाँका प्रतिभाशाली जनशक्ति बाहिरी उद्योगमा गएर काम गरिरहेका छन् । तर, नयाँ पुस्ताले नवीन सोच र कथावस्तु लिएर आउने छन् । वीरगञ्जदेखि जनकपुरसम्मको बजारलाई लक्षित गरी कसैले अवश्य प्रयास गर्ने छ,' उनले भने ।

केही महिना पहिले प्रदर्शित भई चर्चित भएको चलचित्र 'राजागञ्ज'की कलाकार आरती मण्डलले राज्य र सम्बन्धित निकायले मैथिली चलचित्र निर्माणलाई प्रोत्साहन गर्नुपर्नेमा जोड दिइन् । विभिन्न भाषाभाषीका चलचित्रमार्फत नेपालभरको बजारलाई एकीकृत गर्न सकिने उनको बुझाइ छ । 'हामीले विदेशी चलचित्रजस्तो मैथिली चलचित्रलाई हेर्न दृष्टिकोणमा

परिवर्तन गर्नुपर्छ अनिमात्र यसको संख्यात्मक वृद्धि गर्न सकिन्छ । अहिले पनि चलचित्रकर्मीले तराईको बजारलाई पहिचान गर्न सकेका छैनन्, जहाँ सम्भावना धेरै छन् । तर, त्यो सम्भावनालाई प्रमाणित गर्नेको कमी छ,' कलाकार मण्डलले भनिन् ।

मैथिली छोट्टा चलचित्र निर्देशन गरेर 'फिचर चलचित्र' निर्देशक बनेका पूर्णन्दुकुमार भट्टा केही वर्षयता 'लेबर' चलचित्रको तयारीमा जुटेका छन् । प्रारम्भमा उक्त चलचित्रलाई मैथिली भाषामा तयार गर्ने घोषणा गरेका निर्देशक भट्टा बजार अध्ययनपछि उक्त चलचित्र बहुभाषामा बनाउने निष्कर्षमा पुगे ।

उनले समृद्ध भाषा र ठूलो बजार भएर पनि मैथिली चलचित्रले गति लिन नसक्नुमा आर्थिक लगानीको अभाव, वितरकको उदासीनता, प्राविधिक जनशक्तिको पलायन र हिन्दी-भोजपुरी चलचित्रको प्रभुत्व प्रमुख कारण रहेको औल्याए । 'बजार छैन भन्ने भाष्यका कारण हामीले मैथिली चलचित्रलाई अगाडि बढाउन कठिनाइको सामना गर्नुपरेको हो । बजार बनाउनेतर्फ हाम्रो सोच विकसित हुन सकेन, त्यसकारण पनि चलचित्र निर्माणमा आकर्षण घटेको हो । यद्यपि, पछिल्लो समय नयाँ पुस्ताले गरिरहेको प्रयासले छिट्टै नयाँ समयको सुरुआत गर्छ भन्ने विश्वास छ,' निर्देशक भट्टाले भने, 'मैथिलीमा दर्शक त छन् तर चलचित्र नै छैनन् ।'

आगामी पाँच वर्षमा नेपालसँगै भारतमा रहेका मैथिली भाषाका चलचित्रमा काम गरिरहेका चलचित्रकर्मीले परिणाम दिनेमा उनी विश्वस्त छन् । उनी आफैँ पनि आगामी वर्षको मजदुर दिवसमा बहुभाषा 'लेबर' निर्माण गरेर प्रदर्शन गर्ने योजनामा छन् । चलचित्र विकास बोर्डका अध्यक्ष दिनेश डिस्लीले बोर्डअन्तर्गत रहेका सञ्चालितमार्फत भाषाभाषीका चलचित्रलाई प्रवर्द्धन गर्ने कार्य गरिरहेको बताए । उनले भने, 'हामीले प्रवर्द्धन गर्ने सोच बनाएका छौं । अहिले हामी ऐन निर्माणको प्रक्रियामा छौं, आउँदो समयमा मैथिलीसहित अन्य

भाषाका चलचित्र निर्माणमा ऊर्जा थपिने विश्वास छ । चलचित्र निर्माणमै कमी देखिएता पनि स्थानीय रूपमा नाटक, वृत्तचित्र निर्माण भइरहेको जानकारी पाएको छु, तर प्रोत्साहन र प्रवर्द्धन गर्ने कार्यमा बोर्ड सधैं तत्पर छ ।'

उनले मैथिली भाषामा चलचित्र निर्माणको संख्या कम महसुस गरेर मैथिली चलचित्रलाई लक्षित गर्ने महोत्सवमा सहकार्यसमेत गरेको बताए । 'मैथिली भाषाको चलचित्रलगायत गतिविधि बढाउन हामीले उक्त भाषाका सर्जकसँग सहकार्य गरेर गतिविधि बढाइरहेका छौं,' अध्यक्ष डिस्लीले भने ।

सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयका सहसचिव एवं प्रवक्ता गजेन्द्रकुमार ठाकुरले सरकारको ध्यान कुनै भाषाभाषी विशेषभन्दा पनि समग्र नेपालमा बन्ने चलचित्रलाई नै प्रवर्द्धन गर्नेमा केन्द्रित रहेको बताए । उनले भने, 'हामी चलचित्र उद्योगलाई बलियो बनाउन ध्यान केन्द्रित गरेर गतिविधि गरिरहेका छौं । स्टुडियो निर्माण, चलचित्र ऐनलगायतका कार्यले भविष्यमा सबै भाषाका चलचित्रकर्मीलाई लाभान्वित बनाउँछ भन्नेमा हामी विश्वस्त छौं । हामी समग्रमा नेपाली चलचित्र र सबै भाषामा बन्ने चलचित्रलाई नीतिगतरूपमा सुविधा पुर्याने किसिमले काम गरिरहेका छौं ।'

केन्द्रीय चलचित्र जाँच समितिका अध्यक्षसमेत रहेका मन्त्रालयका प्रवक्ता ठाकुरले आफू मन्त्रालयमा कार्यभार सम्हालेयता कुनै मैथिली भाषाका चलचित्र जाँचपासका लागि आएको स्मरण नरहेको बताए । प्राध्यापक शशीका अनुसार, चलचित्र एक सशक्त माध्यम हो जसले भाषा र संस्कृतिको प्रवर्द्धनमा महत्त्वपूर्ण योगदान पुर्‍याउन सक्छ, मैथिली पनि अपवाद हुन सक्दैन । उनले भने, 'मैथिली चलचित्रले सांस्कृतिक पहिचानलाई विश्वव्यापीरूपमा चिनाउन सक्ने क्षमता राख्छ, तर यसका लागि सामूहिक प्रयास अपरिहार्य छ ।'

अर्का विश्लेषक मधेश आससञ्चार प्राधिकरणका पूर्वअध्यक्ष यादवको भनाइ छ, विडम्बना यो छ कि

बजारको सम्भावना हुँदाहुँदै पनि प्रोत्साहनको कमीले गर्दा मैथिली चलचित्रहरू निर्माण हुन सकेका छैनन् । त्यस्तै अर्का अध्येता कलाकार सुनील मल्लिक भन्छन्, 'चलचित्र राष्ट्रनिर्माणको माध्यम पनि हो । देशलाई एकता सूत्रमा आबद्ध गर्ने एक सशक्त माध्यम पनि हो । विविध भाषामा चलचित्र निर्माण हुन सकेनन् भने समग्र राष्ट्रनिर्माण प्रक्रियाको गति पनि हिला हुन सक्छ । राज्यले यसका बारेमा गम्भीर भई भाषाभाषी चलचित्र निर्माणको प्रक्रियालाई प्रोत्साहित गर्नुपर्छ ।'

चलचित्र विकास बोर्डको तथ्यांकअनुसार २०६७ सालमा 'सजनाके अंगनामे सोलह सिंगार,' विसं २०७० सालमा 'जान,' २०७१ सालमा 'लभ मिथिलानगर,' २०७२ सालमा 'धारक पार,' २०७३ सालमा 'मधेशी पुत्र,' 'सलहसे (द पिपल्स हिरो),' 'राधासँग मोहन' र 'श्री शम्भुनाथ धाम,' २०७४ सालमा 'औकात,' 'सजना सिनेहिया' र '२ दिल १ जान,' २०७५ सालमा 'बदला आइय क,' २०७६ सालमा 'छिन्नमस्ता जय सखडेश्वरी,' २०७७ सालमा 'सजना के अंगना' र 'मधेशी पुत्र रिटन्स,' २०७९ सालमा 'त्रास एक खौफ' र २०८० सालमा 'लेबर' नामक लघु चलचित्र तथा चलचित्र दर्ता भएका छन् । यीमध्ये केही निर्माण भएता पनि अधिकांश निर्माण हुनसकेका छैनन् ।

बोर्डको तथ्यांकअनुसार हाल मधेश प्रदेशमा २५ चलचित्र भवन सञ्चालनमा छन् । यी चलचित्र भवनमा स्वदेशी (नेपाली) चलचित्रको तुलनामा विदेशी (हिन्दी) भाषाका चलचित्रले बढी व्यापार गरिरहेका छन् । विशेषगरी मधेशमा मैथिली चलचित्रलाई केन्द्रित गरेर गतिविधि बढाउन सकेमा दर्शकको संख्या बृद्धि हुनाका साथै विस्तारै लगानीकर्ता पनि आकर्षित हुने विश्वास मैथिली भाषी चलचित्रकर्मीहरूको छ । उनीहरूले मैथिली चलचित्र निर्माणलाई केवल व्यावसायिकतासँग मात्र नजोडेर भाषा र संस्कृति संरक्षणका रूपमा पनि हेर्नुपर्नेमा जोड दिएका छन् । रासस

रंगशाला

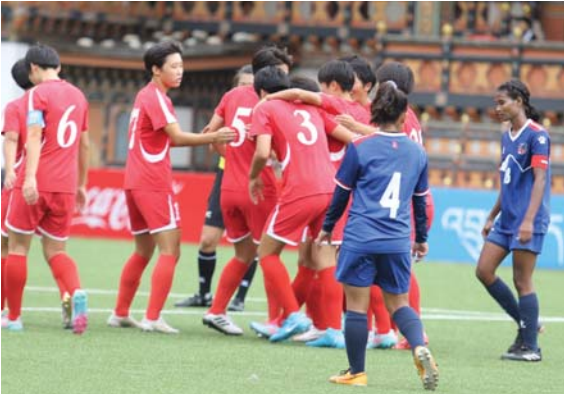
एफसी महिला यु-२० च्याम्पियनसिपबाट बाहिरियो नेपाल

उत्तर कोरियासँग ११-० को फराकिलो अन्तरले पराजित

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- नेपाल साविक विजेता उत्तर कोरियासँग पराजित भएको छ । योसँगै एफसी महिला यु-२० च्याम्पियनसिप छनोटको समूह चरणबाटै बाहिरिएको छ ।

भुटानको थिम्पुस्थित चालिभिथाङ रंगशालामा आइतबार भएको समूह 'ए' को अन्तिम तथा निर्णायक खेलमा उत्तर कोरियासँग नेपाल ११-० गोलअन्तरले पराजित भएको हो । यस हारसँगै अर्को वर्ष थाइल्याण्डमा आयोजना हुने एएफसी यु-२० एसियन कपमा स्थान बनाउने नेपालको सम्भावना समाप्त भएको छ । यस जितसँगै कोरियाले तीन खेलमा ९ अंक जोड्दै एसियन कपमा स्थान बनाएको छ ।

आइतबारको खेलमा कोरियाले पहिलो हाफमा पाँच गोल गऱ्यो भने खेलको दोस्रो हाफमा छ गोल थप्यो । उत्तर कोरियाले पहिलो खेलमा साउदी अरेबियालाई १५-० ले हराएको थियो भने दोस्रो खेलमा भुटानलाई १०-० गोलले पराजित गरेको थियो ।

हारसँगै नेपाल तीन खेलमा चार अंक जोड्दै प्रतियोगिताको यात्राबाट बाहिरिएको छ । नेपालले पहिलो खेलमा भुटानसँग १-१ को बराबरी खेलेको थियो भने साउदी अरेबियाविरुद्धको दोस्रो खेलमा १-० ले जित हासिल गरेको थियो ।

‘दशौँ राष्ट्रिय खेलकुद प्रतियोगिताको मिति चाँडै घोषणा हुन्छ’

पाँचथर (प्रस)- युवा तथा खेलकुदमन्त्री तेजुलाल चौधरीले दशौँ राष्ट्रिय खेलकुद प्रतियोगिताको मिति चाँडै घोषणा हुने बताएका छन् । प्रतियोगिता सञ्चालनका लागि सबै पक्षसँग छलफल चलिरहेको उल्लेख गर्दै उनले अब भने परिवर्तन नहुने गरी प्रतियोगिताको मिति तय गरिने बताए ।

आइतबार पाँचथरको फिदिममा जिल्ला खेलकुद विकास समितिले आयोजना गरेको पत्रकार सम्मेलनमा मन्त्री चौधरीले सुर्खेतमा आयोजना हुने प्रतियोगिता सञ्चालनका लागि कर्णाली प्रदेश सरकारसँग छलफल चलिरहेको जानकारी गराए । 'प्रतियोगिता सञ्चालनको मुख्य जिम्मेवारी प्रदेश सरकारको भएकाले मुख्यमन्त्रीसहित सबै सरोकारवालासँग छलफल चलाइरहेका छौं,' मन्त्री चौधरीले भने, 'यसमा प्रधानमन्त्रीज्यूको पनि चासो रहेकाले चाँडै परिवर्तन तय गर्छौं ।'

मन्त्री चौधरीले नेपाल प्रिमियर लिग (एनपिएल) को पहिलो संस्करण सञ्चालनमा भएका वितीय, प्राविधिक तथा व्यवस्थापकीय पक्षको अध्ययन गरी छानविन गर्न एक समिति गठन गर्ने पनि जानकारी दिए । 'प्रतियोगिता सञ्चालन गर्दा मौजुदा कानुनको अधिनमा रहेर काम गर्न सबै पक्षलाई हामीले आग्रह गर्दै आएका छौं,' मन्त्री चौधरीले भने, 'नियमनको जिम्मेवारी मन्त्रालयकै भएको हुँदा कानुनको

अधिनमा रहेर एनपिएल सम्पन्न गर्न मन्त्रालयले सहयोग गर्ने छ ।'

मन्त्री चौधरीले खेलकुदका संरचना निर्माणका लागि निकै कममात्रै जग्गा प्राप्त नहुने अवस्था रहेको र प्राप्त जग्गामा संरचना निर्माण गर्न बजेट अभाव हुने गरेको बताए । 'आगामी दिनमा स्थानीय तहले पनि जग्गाको प्रबन्ध गर्नुपर्ने आवश्यकता छ,' उनले भने, 'अहिले प्राप्त भएका जग्गामध्ये करिब ७० प्रतिशतमा खेलकुदका संरचना निर्माण भइरहेका छन् ।'

मन्त्री चौधरीले अलपत्र बनेको फिदिम रंगशाला निर्माणका लागि बजेटको व्यवस्था गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गरे । फिदिम रंगशाला निर्माण बहुवर्षीय ठेकामा नपर्दा बजेट अभाव हुने गरेको उल्लेख गर्दै उनले चालु आर्थिक वर्षदेखि बजेट अभाव हुन नदिने र बहुवर्षीय ठेकामा रूपान्तरण गर्ने बताए । कुल १० करोड ६३ लाख ७५ हजार रूपैयाँको लागतमा पिपेस-किरातेश्वर-मैनाचुली जमीनी उक्त रंगशाला निर्माणको ठेक्का पाएको थियो । २०७७ फागुनमा निर्माण सुरु गरिएको खेलमैदान २०७९ असार १५ गतेभित्र सम्पन्न गर्नुपर्ने सम्झौता भए पनि हालसम्म जम्मा ३१.७५ प्रतिशतमात्रै भौतिक प्रगति भएको जिल्ला खेलकुद विकास समिति पाँचथरले जनाएको छ ।

ताप्लेजुङ गोल्डकप

रेडस्टार भापा सेमिफाइनलमा

ताप्लेजुङ (प्रस)- ताप्लेजुङमा जारी तेस्रो अन्तर्राष्ट्रिय आमन्त्रण ताप्लेजुङ गोल्डकप फुटबल प्रतियोगिताअन्तर्गत आइतबार भएको खेलमा भापाको रेडस्टार फुटबल क्लब सेमिफाइनलमा प्रवेश गरेको छ । रेडस्टारले पोखराको सहारा क्लबलाई २-० गोल अन्तरले पराजित गरेको हो ।

भापाका लागि खेलको ७७औँ मिनेटमा सविनकुमार लुंगेलीले पहिलो गोल गरेका थिए । यस्तै खेलको इन्जुरी समयमा पेनाल्टीमार्फत भापाकै सविनले दोस्रो गोल गर्दै आफ्नो टोलीलाई जित दिलाए ।

लाखेजात्रा पर्वको अवसरमा लाखेजात्रा सञ्चालन समितिद्वारा आयोजित उक्त प्रतियोगितामा सोमबार लेजेङ फुटबल एकेडेमी, सिलगुडी (भारत) र चर्च ब्याङ ललितपुरवीच खेल हुने छ । शनिवार सम्पन्न उद्घाटन खेलमा आयोजक तेल्लोक स्पोर्ट्स क्लबलाई पराजित गर्दै इटहरीले सेमिफाइनलको यात्रा तय गरिसकेको छ ।प्रतियोगिताको विजेताले सात लाख दुई हजार रूपैयाँ र उपविजेताले तीन लाख ५० हजार रूपैयाँसहित ट्रफी, मेडल र प्रमाणपत्र प्राप्त गर्ने छ ।

युक्त्रेन संकटको समाधान खोजिंदै

यसअघि सन् २०२५ जुलाई २३ मा इस्तानबुलमा सम्पन्न रूस-युक्रेन वार्ता कुनै ठोस सहमतिविषयमा साप्ताङ्क भएको थियो, तर बन्दी विनिमयका सन्दर्भमा सैद्धान्तिक सहमति जुटाइएको थियो ।

शांति सम्भावनामा चुनौतीहरु

युद्धविरोधमा कार्यान्वयन गर्नका लागि सेनाको फिर्ता, सुरक्षा प्रत्याभूति र विवादित भूभागहरुको भाविचरणमा सहमति आशयका पर्ने छ- जुन विषयहरु अति जटिल र विगतदेखि नै समाधानविहीन छन् । विज्ञहरुका अनुसार यदि कुनै सम्झौता भए पनि स्पष्ट कार्यान्वयन संयन्त्र नहुनाले त्यसले दीर्घकालीन स्थायित्व पाउन सक्ने न ।

यस शिखर बैठकले युक्रेन संकट समाधानका लागि सार्थक प्रगति गर्छ वा हालको जटिल अवस्थालाई अझै गहिरो बनाउँछ भन्ने कुरा दुवै नेताको स्वादभरा तय हुने छ । विश्वासको अभाव र कठोर अडानबीच युद्धविरोधमा सम्भव भए पनि सहज हुने सम्भावना न्यून देखिन्छ । *रायस/सिन्धुवा*

जहदा गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

मभारे, मोरङ, कोशी प्रदेश, नेपाल

गाउँपालिकाद्वारा गाउँबासीहरूलाई स्वास्थ्यसम्बन्धी जानकारी मूलक सन्देश

स्वास्थ्य सम्बन्धी गाउँपालिका बासीमा सचेतना

१) गर्मीयाममा अपनानुपर्ने कुराहरू

- क) सढेगलेका बासी खानेकुराहरू नखाऔं ।
- ख) पानीलाई फिल्टर गरेर वा उमालेर मात्र खाऔं ।
- ग) लामखुट्टेको टोकाइबाट बच्न भुलको प्रयोग गरौं ।
- घ) पूरा बाउला भएको कपडा लगाऔं ।
- ङ) घरवरिपरि सफा गरौं, पानी जम्ने खाल्डाखुल्डी पुरौं ।
- च) घरभित्र लामखुट्टे छिर्न नदिन घरको झ्याल ढोकामा जाली लगाऔं ।
- ड) समय समयमा स्वास्थ्य परीक्षण गरौं ।

२) गर्भवती महिलाले ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू ।

- क) नियमित स्वास्थ्य जाँच गरौं ।
- ख) पोषणयुक्त खानेकुरा खाऊँ / खुवाऔं ।
- ग) चिकित्सकको सल्लाहअनुसार भिटामिन / आइरन चक्की खुवाऔं ।
- घ) गर्भवती महिलालाई ४ / ६ / ८ र ९ महिनामा ४ पटक अनिवार्य जाँच गराऔं ।
- ङ) प्रसुती हुन अनिवार्य अस्पताल, Birthing Centre वा प्रसुती गृहमा जाऔं ।

३) नवजात शिशुलाई स्याहार कसरी गर्ने

- क) नवजात शिशुलाई सकेसम्म छिटो, जन्मेको १ घण्टाभित्र आमाको बिगौती दुध खुवाऔं ।
- ख) नवजातशिशुलाई आमाको नांगो छातीमा टाँसेर न्यानो पारी राख्न लगाऔं ।
- ग) जन्मन साथ नरम, सफा र सुख्खा कपडाले बेरी न्यानो पारेर राख्नुपर्दछ ।
- घ) शिशुको नाभी काटिसकेपछि संक्रमणबाट बचाउन नाभी मलम लगाई नाभीलाई सफा र सुख्खा राखौं ।

(४) काडापखलाबाट बच्न निम्न उपायहरू अपनाऔं ।

- क) चर्पीमा मात्र दिसापिसाव गर्ने, बच्चाको दिसादिसाप पनि चर्पीमा नै विर्सजन गरौं ।
- ख) चर्पीमा गएपछि, बच्चाको चर्पी धोएपछि वा फोहोर छोएपछि राम्रोसँग साबुन पानीले हात धाऔं ।
- ग) बासी, काँचो, सढेगलेको खानेकुरा नखाऔं ।
- घ) खानेपानीको मुहान सफा र सुरक्षित राखौं ।
- (ङ) आफ्नो घर, आँगन सफा राखौं ।

किसानलाई मलको सास्ती | रासायनिक मल लिनका लागि आइतबार जिल्ला सहकारी संघ बाँकेमा लामबद्ध किसान । किसानले रासायनिक मल नपाएका कारण ठूलो सास्ती भोग्दै आएका छन् ।

रुग्ण ठेक्का व्यवस्थापनलाई प्राथमिकतामा राखेर काम गर्न निर्देशन

काठमाडौं (प्रस)- भौतिक पूर्वाधार तथा यातायातमन्त्री देवेन्द्र दाहालले रुग्ण ठेक्का व्यवस्थापनलाई मन्त्रालयले प्रमुख प्राथमिकता दिएको बताएका छन् । मन्त्रालयले आइतबार रुग्ण ठेक्का व्यवस्थापनबारे आयोजना गरेको छलफलमा उनले उक्त जानकारी दिएका हुन् ।

सडक विभागको गत आर्थिक वर्षको कार्यसम्पादन समीक्षापछि, रुग्ण ठेक्का व्यवस्थापन कसरी गर्ने भन्ने विषयमा छलफल भएको हो । 'देशभरिका कार्यालय प्रमुखहरू काठमाडौं आएको समय पारी मसिनो गरी रुग्ण ठेक्का व्यवस्थापनका बारेमा छलफल गरिएको हो,' उनले भने, 'बजेट कार्यान्वयन गर्न उहाँहरूलाई धेरै दिन काठमाडौंमा राख्न उपयुक्त हुँदैन, त्यसैले विदाको दिन पनि छलफल गरेका हौं ।'

वार्षिक समीक्षा गोष्ठीमासमेत मन्त्री दाहालले रुग्ण ठेक्का व्यवस्थापन र बरुजु फर्यौटलाई प्राथमिकतामा राखेर काम गर्न निर्देशन दिएका छन् । आयोजनाहरू सुरु

देवेन्द्र दाहाल
भौतिक पूर्वाधार तथा यातायातमन्त्री

हुने तर निर्धारित समयमा नै पूरा नभई वर्षौं अलपत्र हुने अवस्थाको अन्त्यका लागि मन्त्री दाहालले कार्यभार सम्हालेदेखि नै विशेष चासो राख्दै आएका छन् ।

अन्य मन्त्रालय तथा कार्यालयभन्दा भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालयको कार्यक्षेत्रसमेत फरक रहेका कारण विदाका दिन अनिवार्य छुट्टी बस्ने सुविधा नहुने मन्त्रालयका सचिव केशवकुमार शर्मा बताए । 'सडकका कर्मचारीले १० वजेदेखि ५ वजेसम्म काम गरेर पुग्दैन, जुनसुकै बेला पनि फिल्डमा खटिन तयार हुनुपर्छ,' उनले भने, 'त्यसैगरी चालु आर्थिक वर्षका लागि कर्मचारीहरू कार्यालयमा जानुअघि रुग्ण ठेक्का व्यवस्थापनमा विशेष ध्यान दिँदै निकासका लागि सहजीकरण गर्न विदाका दिन पनि काम गरिएको हो ।'

चार संघीय सुपरीवेक्षण तथा अनुगमन कार्यालय तथा विभिन्न आयोजनामा रहेका रुग्ण ठेक्का व्यवस्थापनका लागि छलफल गरिएको हो । छलफलमा सडक विभागका महानिर्देशक डा. विजय जैसी, उपमहानिर्देशकहरू, आयोजना प्रमुखहरू तथा विभिन्न कार्यालयका प्रमुखहरूको सहभागिता रहेको थियो ।

एक वर्षमा एउटै फार्मबाट ११ करोडको अण्डा उत्पादन

चितवन- आइपिओ जारी गर्ने तयारीमा रहेको दाउन्ने एगो फार्म लिमिटेडले एक वर्षमा ११ करोड ११ लाख ४२ हजार रूपैयाँ बराबरको अण्डा उत्पादन गरेको छ । गत आर्थिक वर्षमा कम्पनीले पाँच लाख २९ हजार २५० पेट्टी अण्डा उत्पादन गरेर बिक्री गरेको हो ।

कम्पनीको आइतबार सम्पन्न साधारणसभा कम्पनीका अध्यक्ष विनोद पोखरेलले दैनिक एक हजार ४५० पेट्टी अण्डा उत्पादन हुँदै आएको बताए । कम्पनीले नवलपरासीको (सुस्ता-त्रिवेणी पूर्व) विनयी त्रिवेणी गाउँपालिका वडा नम्बर ३ को सदीमा करिब ११ विघामा फैलिएको फार्ममा कुखुरापालन गर्दै आएको छ । फार्ममा अहिले चार लाख कुखुरा रहेका

छन् । निकट भविष्यमै छ लाख कुखुरा पुर्‍याउने लक्ष्य लिइएको अध्यक्ष पोखरेलले बताए ।

कम्पनीले गत आर्थिक वर्षमा आठ करोड १५ लाख ९० हजार रूपैयाँ नाफा गरेको छ । कम्पनीले गत आर्थिक वर्षमा प्रतिसेयर १८.३७ रूपैयाँ आम्दानी गरेको थियो । अध्यक्ष पोखरेलले पेस गरेको प्रगति प्रतिवेदनमा आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा प्रतिसेयर ३.६४ रूपैयाँ आम्दानी गरेको कम्पनीले यस वर्ष प्रतिसेयर आम्दानी बढाएको छ । आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कम्पनीले दुई करोड ६३ लाख रूपैयाँ नाफा गरेको थियो । त्यस वर्ष कम्पनीको चुक्ता पुँजी २७ करोड रूपैयाँ रहेकोमा गत आर्थिक वर्षमा चुक्ता पुँजी बढेर ५० करोड रूपैयाँ पुगेको छ ।

साधारणसभाले कम्पनीको २०८१/८२ को

आर्थिक तथा प्रगति प्रतिवेदन सर्वसम्मतरूपमा पारित गरेको छ । त्यस्तै विशेष प्रस्तावअन्तर्गत प्रारम्भिक सार्वजनिक आह्वान (आइपिओ) मा जानकारी लिएका सबै कानुनी प्रक्रिया पूरा गरेकोले सोसम्बन्धी प्रस्ताव सर्वसम्मतरूपमा अनुमोदन गरेको छ ।

कार्यक्रममा कम्पनीका संस्थापक अध्यक्ष रघुनाथ भट्ट, सञ्चालक हेमराज बडाल, डा. अनन्त दाहाल, डा. आशिष पोखरेल, वित्तीय सल्लाहकार ऋषिराम चालिसे, आध्यान्त फण्ड म्यानेजमेन्टका अध्यक्ष मनोज पौडेल, सेयरधनीका तर्फबाट माधवप्रसाद अर्यालले आफ्नो धारणा राखेका थिए । यसैगरी कम्पनीका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत विजयप्रसाद पौडेल र कम्पनी सचिव सुरेन्द्रनाथ रेग्मीले आर्थिक प्रतिवेदन र कम्पनीका बारेमा जानकारी दिए ।

वैकल्पिक विकास वित्त विधेयक

संशोधनका लागि १४ सांसदका ६६ प्रस्ताव

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- प्रतिनिधिसभामा दर्ता भएको 'वैकल्पिक विकास वित्त परिचालनका सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक, २०८२' माथि १४ सांसदबाट ६६ संशोधन प्रस्ताव परेका छन् । विधेयकमाथि १० जनाबाट एकल र चार जनाले संयुक्तरूपमा संशोधन प्रस्ताव हालेका हुन् ।

परम्परागत लगानीका स्रोतका अतिरिक्त वैकल्पिक स्रोतको पहिचान र उपयोग गर्ने उद्देश्यका साथ ल्याइएको सो विधेयक चाँडो पारित भई कार्यान्वयनमा ल्याइनुपर्नेमा सत्तापक्ष र प्रतिपक्ष दुवै सहमत भए पनि वैकल्पिक विकास वित्त कोषको प्रभावकारिता तथा सञ्चालक समितिसम्बन्धी व्यवस्थापनमा धेरैजसो सांसदको चासो देखिएको छ ।

अर्थ समितिमा छलफलका क्रममा रहेको यो विधेयक माथि शुक्रबार संशोधनकर्ता सांसद, नेपाल राष्ट्र बैंकका गभर्नर र विज्ञबाट सुझाव लिइएको थियो । उक्त छलफलका क्रममा कोषको प्रभावकारिता र सञ्चालक समितिको स्वायत्तताको विषय महत्त्वका साथ उठाइयो ।

पूर्वाधार क्षेत्रमै लगानी गर्ने उद्देश्य राखेर सरकारको लगानीसहित स्थापना भएका नेपाल इन्फ्रास्ट्रक्चर बैंक (निफ्रा) र हाइड्रोइलेक्ट्रिसिटी इन्भेस्टमेन्ट एण्ड डेभलपमेन्ट कम्पनी लिमिटेड (एचआईडिएसिएल)बाट लक्षित नतिजा दिन नसकिरहेका बेला सोही प्रकृतिको 'वैकल्पिक विकास वित्त कोष' ल्याउन आवश्यक छ वा छैन भनेर सोच्नुपर्ने धारणा पूर्वअर्थमन्त्री वर्षमान पुनको छ ।

'यो कोष निफ्रा र एचआईडिएसिएलभन्दा कसरी फरक छ ? केही व्यक्तिलाई जागिर दिनका लागिमात्रै कम्पनी खडा गर्न लागिएको त होइन ? वा कतै सरकारले विभिन्न कोषहरू गाभेर एउटै कोष बनाएर चलाउन खोजेको त होइन ? यी प्रश्नको जवाफ चाहिन्छ,' पुनको भनाइ थियो । त्यस्तै सञ्चालक समितिलाई कोषको रहने, कार्यकारी अधिकार कसलाई दिनेजस्ता विषयलाई पनि स्पष्ट पारिनुपर्ने उनको भनाइ थियो । यद्यपि, वैकल्पिक विकास वित्त परिचालनका लागि कानुन बन्न अतिआवश्यक भइसकेको धारणा उनले राखे ।

सांसद वासुदेव घिमिरेले वैकल्पिक विकास वित्त कोषलाई बलियो र प्रभावकारी बनाउन अर्थमन्त्रीलाई नै त्यसको सञ्चालक समितिको अध्यक्ष बनाइनुपर्ने र लगानी बोर्डको प्रमुख कार्यकारी अधिकृतलाई पनि सञ्चालक समितिमा सदस्यका रूपमा ल्याइनुपर्ने बताए । अर्का सांसद माधव सापकोटाले सञ्चालक समितिको अध्यक्षलाई नीतिगत निर्णय गर्नेमात्रै अधिकार दिएर प्रमुख कार्यकारी अधिकृतलाई कार्यकारी अधिकार

अर्थमन्त्री वा अर्थसचिवले नै नेतृत्व गर्नेगरी कोषको सञ्चालक समिति बनाउनु उपयुक्त हुन्छ, पुरानै शैलीको संरचनाले नयाँ खालको नतिजा दिन सक्दैन, त्यसकारण फरक तरिकाले सोच्नुपर्छ ।

■ डा. विश्वनाथ पौडेल
गभर्नर, नेपाल राष्ट्र बैंक

■ वर्षमान पुन
पूर्वअर्थमन्त्री

यो कोष निफ्रा र एचआईडिएसिएलभन्दा कसरी फरक छ ? केही व्यक्तिलाई जागिर दिनका लागिमात्रै कम्पनी खडा गर्न लागिएको त होइन ? वा कतै सरकारले विभिन्न कोषहरू गाभेर एउटै कोष बनाएर चलाउन खोजेको त होइन ? यी प्रश्नको जवाफ चाहिन्छ ।

■ वर्षमान पुन
पूर्वअर्थमन्त्री

दिन सक्नुपर्ने र राजनीतिक हस्तक्षेपबाटमुक्त हुनुपर्ने धारणा अर्थ समितिमा राखे ।

कोषको सञ्चालक समितिको अध्यक्ष अर्थ मन्त्रालयको सचिव रहने व्यवस्था विधेयकमा राखिएको छ । विधेयकको उक्त व्यवस्थामाथि सांसद हितराज पाण्डेले संशोधन हाल्दै राष्ट्रिय योजना आयोगको उपाध्यक्षलाई कोषको अध्यक्ष बनाइनुपर्ने प्रस्ताव गरेका छन् ।

त्यस्तै सांसद प्रकाश ज्वालेले अर्थमन्त्री अध्यक्ष रहनुपर्ने मतसहित संशोधन हालेका छन् । कोषको सञ्चालकमा अर्थ सचिव नेपाल राष्ट्र बैंकको गभर्नर र लगानी बोर्डको प्रमुख कार्यकारी अधिकृतलाई सञ्चालकको जिम्मेवारी दिइनुपर्ने ज्वालाको प्रस्ताव छ । सांसद प्रेम सुवालले सञ्चालक समितिसम्बन्धी व्यवस्था नै हटाइ 'मन्त्रीको अध्यक्षतामा राज्यको स्वामित्वलाई जोड दिने वित्तशास्त्री र अर्थशास्त्रीको व्यवस्थापन समिति गठन गरिनुपर्ने' संशोधन राखेका छन् ।

त्यस्तै समावेशी ढंगले सञ्चालक चयन गरिनुपर्ने प्रस्तावसहितका संशोधनसमेत

परेका छन् । सांसद निशा डाँगीले महिला, दलित वा आदिवासी जनजाति समूहबाट एक जना प्रतिनिधि रहनेगरी सञ्चालक समिति बनाइनुपर्ने प्रस्ताव राखेकी छन् । सांसद सोविता गौतम र शिशिर खनालको संयुक्त संशोधन प्रस्तावमा प्रमुख कार्यकारी निर्देशकलाई अध्यक्षको जिम्मेवारी दिइनुपर्ने व्यवस्था विधेयकमा राख्नुपर्ने उल्लेख छ ।

त्यस्तै, कार्यकारी निर्देशक हुनका लागि अर्थशास्त्र, व्यवस्थापन, वित्त, इन्जिनियरिङ वा सम्बन्धित विषयमा स्नातकोत्तर, कम्तीमा १५ वर्षको प्राविधिक वा व्यवस्थापकीय अनुभव, वैकल्पिक वित्त तथा सार्वजनिक-निजी सम्बन्धकारी र लगानी परियोजना विश्लेषणको अनुभव हुनुपर्ने संशोधन प्रस्ताव उल्लेखको छ ।

विधेयकमा कोषको व्यवस्थापन तथा सञ्चालन गर्न अर्थ मन्त्रालयको सचिव अध्यक्ष रहनेगरी सञ्चालन समितिको व्यवस्था गरिएको छ । अर्थ मन्त्रालयको सहसचिव, पूर्वाधार विकाससँग सम्बन्धित मन्त्रालयका इन्जिनियरिङ सेवाका सहसचिवमध्येबाट मन्त्रालयले तोकेका दुई सहसचिव, सेयरधनीका तर्फबाट एक जना प्रतिनिधि र स्वतन्त्र विशेषज्ञबाट एक गरी सञ्चालक तोकिएको उल्लेख छ ।

वैकल्पिक विकास वित्त कोष अविच्छिन्न उत्तराधिकारवाला एक स्वशासित संगठित संस्थाका रूपमा रहने व्यवस्था विधेयकमा राखिएको छ । अर्थ समितिको शुक्रबारको बैठकमा नेपाल राष्ट्र बैंकका गभर्नर डा. विश्वनाथ पौडेलले सञ्चालक समिति बलियो बनाउन सकेमात्र कोषको प्रभावकारिता बढी हुने धारणा राखे । 'अर्थमन्त्री वा अर्थसचिवले नै नेतृत्व गर्नेगरी कोषको सञ्चालक समिति बनाउनु उपयुक्त हुन्छ, पुरानै शैलीको संरचनाले नयाँ खालको नतिजा दिन सक्दैन, त्यसकारण फरक तरिकाले सोच्नुपर्छ,' गभर्नर पौडेलको भनाइ थियो ।

विधेयकअनुसार कोषको अधिकृत पुँजी एक खर्ब रूपैयाँ र चुक्ता पुँजी २५ अर्ब रूपैयाँ हुने छ । त्यसमा नेपाल सरकारको ५१ प्रतिशत अर्थात् १२ अर्ब ७५ करोड रूपैयाँबराबरको सेयर लगानी गर्ने प्रस्ताव विधेयकमा गरिएको छ । कोषमा नेपाल सरकार, अन्तर्राष्ट्रिय वित्तीय संस्था वा वदेशी बैंक वा वित्तीय संस्था, कर्मचारी सञ्चय कोष, नागरिक लगानी कोष, सामाजिक सुरक्षा कोष, बीमा कम्पनीले लगानी गर्न पाउने छन् ।

विद्युत् उत्पादन, प्रसारण तथा वितरण आयोजना, सडक, रेलमार्ग, विमानस्थल, सुरुङमार्ग, औद्योगिक विकास पूर्वाधार निर्माण (विशेष आर्थिक क्षेत्र, औद्योगिक पार्क, सुक्खा बन्दरगाह वा सूचना प्रविधि पार्क) निर्माणका लागि वैकल्पिक वित्तका स्रोत प्रयोग गर्न सकिने छ ।

अब मात्र एक क्लिकमा...

www.prabhabonline.com

facebook

www.facebook.com/Prabhab Online

प्रभाव दैनिक

प्रभाव पब्लिकेशन प्रा.लि.द्वारा प्रकाशित

मुद्रण: एन्सेस कलर प्रेस,

कार्यालय: काठमाडौं-७, सिफल, नेपाल

फोन नं.: ०१-४३७३५७७, ०१-४५८४३६८,

ईमेल: prabhabdailynews@gmail.com,

विज्ञापनका लागि: marketing2prabhab@gmail.com,

प्रबन्ध निर्देशक: कृष्ण कार्की,

सम्पादक: विष्णु तामाङ